

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Кафедра «Електронних обчислювальних машин»



Звіт

з лабораторної роботи № 4
з дисципліни: «Кросплатформенні засоби програмування»

На тему: «Виключення»

Виконав:

студент групи КІ-307
Бажулін С.В.

Прийняв:

доцент кафедри ЕОМ
Іванов Ю. С.

Мета роботи: оволодіти навичками використання механізму виключень при написанні програм мовою Java.

Завдання(варіант №2):

1. Створити клас, що реалізує метод обчислення виразу заданого варіантом. Написати на мові Java та налагодити програму-драйвер для розробленого класу. Результат обчислень записати у файл. При написанні програми застосувати механізм виключень для виправлення помилкових ситуацій, що можуть виникнути в процесі виконання програми. Програма має розміщуватися в пакеті Група.Прізвище.Lab4 та володіти коментарями, які дозволять автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
2. Автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
3. Завантажити код на GitHub згідно методичних вказівок по роботі з GitHub.
4. Скласти звіт про виконану роботу з приведенням тексту програми, результату її виконання та фрагменту згенерованої документації та завантажити його у ВНС.
5. Дати відповідь на контрольні запитання.

Індивідуальне завдання:

2. $y = \text{ctg}(x)$

Вихідний код програми:

Файл EquationApp.java:

```
/******  
* Copyright (c) 2013-2023 Lviv Polytechnic National University. All Rights Reserved.  
*  
* This program and the accompanying materials are made available under the terms  
* of the Academic Free License v. 3.0 which accompanies this distribution, and is  
* available at https://opensource.org/license/afl-3-0-php/  
*  
* SPDX-License-Identifier: AFL-3.0  
*****/  
  
package KI307.Bazhulin.Lab4;  
  
import java.util.Scanner;  
  
import java.io.*;
```

```

import static java.lang.System.out;

/**
 * Class <code>EquationsApp</code> Implements driver for Equations class
 * @author SERHIY BAZHULIN
 * @version 1.0
 */
public class EquationsApp {
    /**
     * @param args
     */
    public static void main(String[] args) {
        try {
            out.print("Enter file name: ");

            Scanner in = new Scanner(System.in);

            String fName = in.nextLine();

            PrintWriter fout = new PrintWriter(new File(fName));

            try {
                try {
                    Equations eq = new Equations();

                    BiggerThen10 btt = new BiggerThen10();

                    out.print("Enter X: ");

                    int x = in.nextInt();

                    fout.print(eq.calculate(btt.validate(x)));
                } catch (CalcException | NewException ex) {
                    // Блок перехоплює помилки обчислень виразу
                    out.print(ex.getMessage());
                }
            } finally {
                // Цей блок виконається за будь-яких обставин
                fout.flush();

                fout.close();
            }
        } catch (FileNotFoundException ex) {

```

```

        // Блок перехоплює помилки роботи з файлом навіть якщо вони
        // виникли у блоці finally
        out.print("Exception reason: Perhaps wrong file path");
    }
}

/**
 * Class <code>CalcException</code> more precisely represents ArithmeticException
 * @author SERHIY BAZHULIN
 * @version 1.0
 */
class CalcException extends ArithmeticException {
    public CalcException() {}

    public CalcException(String cause) {
        super(cause);
    }
}

class NewException extends ArithmeticException
{
    public NewException() {}

    public NewException(String cause)
    {
        super(cause);
    }
}

/**
 * Class <code>Equations</code> implements method for ctg(x) expression calculation
 * @author SERHIY BAZHULIN

```

```

* @version 1.0

*/

class Equations {

    /**
     * Method calculates the ctg(x) expression
     * @param <code>x</code> Angle in degrees
     * @throws CalcException
     */

    public double calculate(int x) throws CalcException {

        double y, rad;

        rad = x * Math.PI / 180.0;

        try {

            y = 1.0 / Math.tan(rad); // Змінено на обчислення ctg(x)

            // Якщо результат не є числом, то генеруємо виключення
            if (Double.isNaN(y) || Double.isInfinite(y) || x == 90 || x == -90) {

                throw new ArithmeticException();

            }

        } catch (ArithmeticException ex) {

            // створимо виключення вищого рівня з поясненням причини
            // виникнення помилки

            if (rad == Math.PI / 2.0 || rad == -Math.PI / 2.0) {

                throw new CalcException("Exception reason: Illegal value of X for ctg calculation");

            } else if (x == 0) {

                throw new CalcException("Exception reason: X = 0");

            } else {

                throw new CalcException("Unknown reason of the exception during exception calculation");

            }

        }

        return y;

    }

}

```

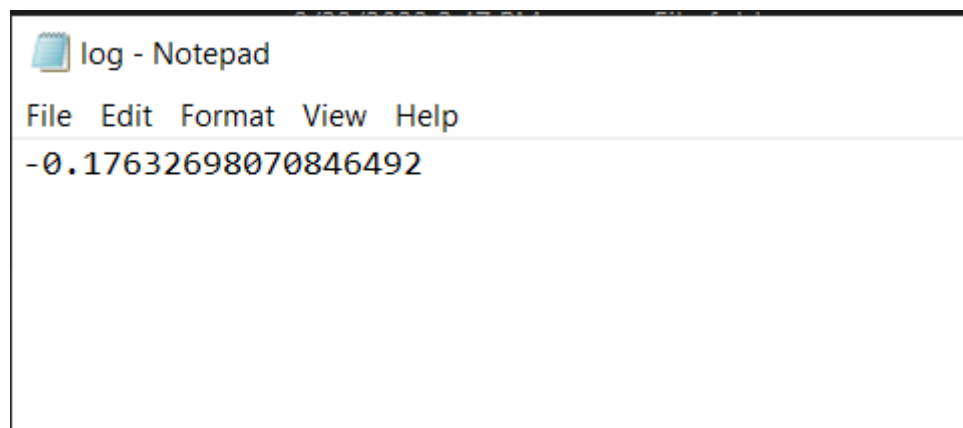
```

class BiggerThen10

```

```
{  
  
    public int validate(int x) throws NewException  
    {  
        try {  
            if(x<10)  
            {  
                throw new ArithmeticException();  
            }  
        }  
        catch(ArithmeticException ex)  
        {  
            throw new NewException("Число менше ніж 10");  
        }  
        return x;  
    }  
}
```

Результат роботи програми:



Фрагмент згенерованої документації:

The screenshot shows a Java documentation page for the `EquationsApp` class. The page has a navigation bar at the top with links: MODULE, PACKAGE, CLASS (highlighted), TREE, DEPRECATED, INDEX, HELP. Below the navigation bar, there's a search bar and a list of tabs: ALL CLASSES, SUMMARY, NESTED, FIELD, CONSTR, METHOD, and a sub-tab for the selected class: SUMMARY, NESTED, FIELD, CONSTR, METHOD. The main content area shows the class hierarchy: `Module LAB_04`, `Package KI307.Bazhulin.Lab4`, and `Class EquationsApp`. It also shows the inheritance chain: `java.lang.Object`, `KI307.Bazhulin.Lab4.EquationsApp`. The class is defined as `public class EquationsApp` and extends `java.lang.Object`. A note states: "Class EquationsApp Implements driver for Equations class". Below this, there's a "Constructor Summary" section with a table showing the constructor `EquationsApp()`. The "Method Summary" section has tabs for "All Methods", "Static Methods", and "Concrete Methods". The "All Methods" tab is selected, showing a table with columns "Modifier and Type", "Method", and "Description". The table lists the method `static void main(java.lang.String[] args)`.

Відповідь на контрольні питання

1. Дайте визначення терміну «виключення».

- Виключення (або `exception`) - це об'єкт, який виникає під час виконання програми і вказує на помилку або надзвичайну ситуацію.

2. У яких ситуаціях використання виключень є виправданим?

- Виключення використовуються для обробки помилок та надзвичайних ситуацій, коли неможливо нормально виконати програму. Їх використання допомагає відстежувати, відловлювати і обробляти помилки без припинення виконання програми.

3. Яка ієрархія виключень використовується у мові Java?

- У мові Java існує ієрархія класів виключень, де базовий клас - `java.lang.Throwable`, а дві основні гілки це `java.lang.Error` і `java.lang.Exception`. Остання гілка поділяється на контрольовані (`checked`) і неконтрольовані (`unchecked`) виключення.

4. Як створити власний клас виключень?

- Для створення власного класу виключень потрібно створити клас, який наслідується від `java.lang.Exception` або його підкласу.

5. Який синтаксис оголошення методів, що можуть генерувати виключення?

- Синтаксис оголошення методу, що може генерувати виключення: `public void methodName() throws SomeException``.

6. Які виключення слід вказувати у заголовках методів і коли?

- Слід вказувати контрольовані (checked) виключення у заголовках методів, якщо метод може генерувати це виключення або його підкласи.

Неконтрольовані (unchecked) виключення не обов'язково вказувати.

7. Як згенерувати контрольоване виключення?

- Контрольоване виключення генерується за допомогою ключового слова `throw`` в коді методу, наприклад: `throw new SomeException("Повідомлення про помилку")``.

8. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку try.

- Блок `try`` використовується для оточення коду, який може генерувати виключення. Він спробує виконати цей код, і якщо виникає виключення, керування передається блокам `catch`` або `finally``.

9. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку catch.

- Блок `catch`` використовується для обробки виключень, які були згенеровані в блоку `try``. Він приймає параметр, який вказує на тип оброблюваного виключення.

10. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку finally.

- Блок `finally`` використовується для коду, який завжди виконується, незалежно від того, чи були виключення, чи ні. Він використовується для виконання завершальних операцій, таких як закриття файлів чи звільнення ресурсів.

Висновок: на цій лабораторній роботі, я ознайомився з виключеннями в мові програмування java. Написав програму згідно до свого варіанту. Навчився робити контрольовані виключення та ловити їх.